

‘Glastuinbouw groener met emissiehandel’

Reflectie

In Reflectie beschouwen medewerkers van Wageningen UR actuele thema's. Deze keer Frank Bunte.

Frank Bunte: "De CO₂-uitstoot zou onderdeel moeten worden van de dagelijkse bedrijfsvoering."

Het idee kwam op in de jaren zeventig. Handel in rechten om het milieu te vervuilen. Sindsdien is de gedachte bezig met een gestage opmars. In het verdrag van Kyoto wordt het genoemd als belangrijk middel om de uitstoot van broeikasgassen omlaag te krijgen. Over een paar jaar krijgen de Nederlandse glastuinbouwers ook uitstootrechten. Een goed idee, vindt econoom Frank Bunte.

De Europese Unie voerde het *Emission Trading System* (ETS) in 2005 in voor grootverbruikers van fossiele brandstoffen. Samen stoten zij in Europa ongeveer de helft van het kooldioxide uit. De uitstootrechten die de bedrijven kregen waren gebaseerd op hun toenmalige energieverbruik. Een bedrijf dat wil uitbreiden kan kiezen of het uitstootrechten koopt op de markt, of dat het energiebesparende maatregelen invoert waardoor uitbreiding mogelijk is zonder extra uitstoot van kooldioxide.

Kritiek

Het ETS heeft nogal wat kritiek gekregen omdat het nauwelijks heeft geleid tot besparingen. De rechten waren zo ruimhartig toegekend dat de prijs van de uitstootrechten laag bleef,

zodat het bedrijven nauwelijks stimuleerde om te innoveren. Waarom dure vernieuwingen doorvoeren als je voor een prikkie uitstootrechten kan kopen?

Toch ziet Bunte veel in emissiehandel. "Als je het goed uitvoert is het een goedkoop en efficiënt systeem. Als je emissierechten verhandelbaar maakt, zullen bedrijven die goedkoop besparingen kunnen verwezenlijken dat ook doen, en bedrijven die dat niet goedkoop kunnen gaan emissierechten kopen." Zo krijg je de meeste besparingen voor je euro. In theorie zijn de kosten bij heffingen ook minimaal. Het nadeel van heffingen is echter dat je van tevoren niet weet hoe groot de emissiereductie zal zijn.

De Nederlandse glastuinbouwers gaan waar-

schijnlijk niet onderling handelen in uitstootrechten. Het Productschap Tuinbouw werkt samen met de overheid aan een systeem waarbij glastuinders jaarlijks gaan afrekenen. Glastuinders die hun emissierechten hebben overschreden zullen moeten betalen aan een controlerende instantie. Tuinders die minder hebben uitgestoten krijgen geld terug. Als de sector als geheel teveel uitstoot, moet ook de sector een boete betalen die zal worden doorberekend aan de vervuilers. Als de sector minder uitstoot dan ze mag, dan zal de sector een beloning voor haar inspanning krijgen.

Kooldioxide

Het voordeel van dit systeem is dat er relatief weinig bureaucratie aan verbonden is; de transactiekosten zijn laag. Het nadeel is wel dat tuinders pas aan het eind van het jaar een rekening voor de CO₂-uitstoot krijgen. Dat roept de vraag op in hoeverre dit tuinders aanzet rekening te houden met de CO₂-uitstoot. Bunte: "Eigenlijk zou het beter zijn als die afweging een onderdeel wordt van het dagelijkse management van het bedrijf."

Bovendien is het de vraag of de glastuinbouwers tegen de huidige prijzen van uitstootrechten geneigd zijn om veel te investeren in energiebesparing. In 2006 stootte de sector 6,6 miljoen ton kooldioxide uit. Voor het recht om één ton kooldioxide uit te stoten betaalde je in november nog geen 20 euro. Bunte becijferde in 2007 dat een prijs van 75 euro nodig is om de glastuinbouw een half miljoen ton te laten besparen. Pas als het bedrijven enkele honderden euro's per ton gaat kosten zullen ze naar verwachting zoveel investeren dat de totale sector één miljoen ton bespaart.

Knellen

Toch blijft Bunte er bij dat emissiehandel een efficiënte manier is om de glastuinbouw aan te zetten tot energiebesparing. "Er zijn in eerste instantie te veel rechten uitgedeeld. Dat zorgt voor lage prijzen. Maar je kunt erop rekenen dat het plafond de komende jaren steeds verder wordt verlaagd. Op een gegeven moment gaat het knellen, en dan stijgt de prijs vanzelf."

Frank Bunte

Frank Bunte is onderzoeker bij het LEI.